

Utbildningsnämnden

Handläggare Agneta Brus
Titel: Enhetschef kansli & Juridik
E-post: agneta.brus@norrталje.se

Till
Utbildningsnämnden

Granskning av kommunens anpassning till ny kommunallag och förvaltningslag

Yttrande

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden antar barn- och utbildningskontorets yttrande daterat 2019-10-24 som sitt eget och överlämnar det till revisorerna.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

De förtroendevalda revisorerna i Norrtälje kommun har gett PwC i uppdrag att granska och bedöma om kommunstyrelsen, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden och utbildningsnämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att möta lagstiftningsförändringarna i ny kommunallag och förvaltningslag. Revisorerna har översänt rapporten till berörda nämnder och önskar att senast den 26 november 2019 skriftligt få ta del av nämndens yttrande med anledning av resultaten av granskningen och de lämnade rekommendationerna.

Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna i Norrtälje kommun har gett PwC i uppdrag att granska och bedöma om kommunstyrelsen, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden och utbildningsnämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att möta lagstiftningsförändringarna i ny kommunallag och förvaltningslag.

Resultatet av granskningen redovisas i rapporten "Granskning av Norrtälje kommuns anpassning till ny kommunallag och förvaltningslag" daterad den 29 augusti 2019. Revisorerna har översänt rapporten till berörda nämnder och önskar att senast den 26 november 2019 skriftligt få ta del av nämndens yttrande med anledning av resultaten av granskningen och de lämnade rekommendationerna.

Koppling till gällande styrdokument

Är inte tillämpligt.

Lagkrav

Kommunallagen 2017:725
Förvaltningslagen 2017:900

Samberedning

Ärendet har beretts på barn- och utbildningskontoret

Beskrivning av ärendet

Den revisionsfråga som granskningen syftat till att besvara var om kommunstyrelsen, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden och utbildningsnämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att möta lagstiftningsförändringarna i ny kommunallag och förvaltningslag.

För att besvara revisionsfrågan har ett antal kontrollmål formulerats. Dessa anges nedan tillsammans med revisorernas sammanfattande bedömning och barn- och utbildningskontorets yttrande. Yttrandet har begränsats till de områden som berör utbildningsnämnden.

1. Arbetar styrelsen och nämnderna systematiskt med att utbilda och informera tjänstepersoner och förtroendevalda om relevanta lagstiftningsförändringar.

Revisorernas sammanfattande bedömning:

Revisorerna bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt men att det saknas ett systematiskt arbetssätt och samordning vad gäller utbildningsinsatser kopplat till lagstiftningsändringar inom kommunen, och att roll- och ansvarsfördelningen är otydlig. Revisorerna konstaterar att utbildningsinsatser har genomförts med anledning av förändringarna i kommunallag och förvaltningslag, men att någon egentlig samordning inte skett. Vidare anser revisorerna att det saknas egentlig styrning och ledning avseende utbildning.

Yttrande:

Barn- och utbildningskontoret instämmer i att ansvarsfördelningen vad gäller utbildning av de förtroendevalda kan förtydligas mellan kommunstyrelsen, val- och demokratinämnden och övriga nämnder. Utbildningsinsatser genomförs både i samband med ny mandatperiod, men även löpande fortbildningsinsatser behövs bl.a. utifrån ny lagstiftning. De utbildningsinsatser som sker inom utbildningsnämndens verksamheter har i huvudsak fokuserat på kärnverksamhetens uppdrag och förutsättningar. Barn- och utbildningskontoret ser att samverkan med kommunstyrelsekontoret och övriga förvaltningar kan och bör utvecklas och systematiseras.

Inom barn- och utbildningskontorets verksamheter finns ett stort antal tjänstepersoner på såväl centrala förvaltningskontoret som ute i kärnverksamheten som behöver grundläggande kunskaper om förvaltningslagen och kommunallagen, men också när förändringar sker i all lagstiftning som påverkar verksamheten. För närvarande undersöks möjligheten att i samverkan med kommunstyrelsen och övriga nämnder upphandla s.k. e-Learning, d.v.s. en webbaserad utbildningslösning som kan genomföras för ett större antal individer, och som kan genomföras individuellt eller i en arbetsgrupp.

Många tjänstepersoner har också tillgång till rättsdatabaser såsom Karnov och/eller JP Infonet vilket är tjänster som på ett lättillgängligt sätt tillhandahåller information om ny lagstiftning och ny rättspraxis på olika områden.

2. Har det vidtagits ändamålsenliga åtgärder för att verksamheterna ska uppfylla förändringarna rörande den politiska organisationen som avser de förtroendevalda, revisionen, delegationsreglerna och finansbemyndigandet?

Revisorernas sammanfattande bedömning:

Revisorerna bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Berörda nämnders delegationsordningar har varit reviderade utifrån den nya lagstiftningen. Några av nämnderna har valt att delegera beslut till sina presidier, vilket har möjliggjorts i nya kommunallagen. Däremot saknas arbetsordning för former för beslutsförhet för kollektivt beslutsfattande i presidierna på det sätt som regleras i nämndernas reglementen för arbetsutskott och nämnd. Även detta indikerar att kommunen inte tagit ett helhetsgrepp för att förbereda verksamheterna för ny lagstiftning.

Yttrande:

Utbildningsnämnden har inte beslutat att delegera beslut till presidiet i den senast antagna delegationsordningen. För närvarande pågår arbete med att ta fram förslag till ny delegationsordning för utbildningsnämnden, och det kan då bli aktuellt att delegera beslut till presidiet. I det fallet kommer även en arbetsordning som anger formerna för beslutsförhet att tas fram

3. Har det vidtagits ändamålsenliga åtgärder för att hantera förändringarna som avser de anställda?

Revisorernas sammanfattande bedömning:

Revisorerna bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Kommunstyrelsen har antagit en instruktion till kommundirektören, vilket är i enlighet med kommunallagen, men att instruktionen bör ses över då den i vissa delar innehåller delar som kommunstyrelsen enligt kommunallagen inte kan fatta beslut om.

Yttrande:

Kontrollområdet berör i huvudsak kommunstyrelsens instruktion till kommundirektören.

4. Har det vidtagits ändamålsenliga åtgärder för att verksamheten ska uppfylla förändringarna i kommunallagen avseende beslutshandlingen med avseende på verkställande av beslut samt tillkännagivande av beslut om föreskrifter?

Revisorernas sammanfattande bedömning:

Revisorerna bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Kommunen har i enlighet med kommunallagen en digital anslagstavla, och nämndsekreterarna har fått instruktioner kring hur de ska arbeta med anslagstavlan. Däremot anser revisorerna att skriftliga rutiner kring anslagstavlan är en förutsättning för att minska personbundenheten och för att kunna arbeta systematiskt med anslagstavlan. Utan styrdokument saknas egentlig styrning av anslagstavlans skötsel, vilket revisorerna anser är en brist.

Yttrande:

Barn- och utbildningskontorets uppfattning är att nämndsekreterarna fått instruktioner kring hur de ska arbeta med anslagstavlan. Det finns också anvisningar och formulär som kan användas av andra tjänstepersoner i nämndsekreterares frånvaro, i det fall exempelvis ett protokoll behöver anslås. Barn- och utbildningskontoret ser dock positivt på att det tas fram förtydligade riktlinjer och rutiner för anslagstavlan.

5. Har det vidtagits ändamålsenliga åtgärder för att verksamheterna ska uppfylla förändringarna avseende grunderna för god förvaltning?

Revisorernas sammanfattande bedömning:

Revisorerna bedömer att kontrollmålet inte är uppfyllt. Revisorerna anser det vara av vikt med kontinuerliga utbildnings- och informationsinsatser avseende grunderna för god förvaltning för att säkerställa att arbetskulturen är känd för alla och att det tydligt framgår hur organisationen ska arbeta för att uppfylla förvaltningslagens krav avseende god förvaltning och att det ska vara enkelt att ha med det offentliga att göra. Vidare poängteras att även om grunderna för god förvaltning kan anses vara ett förhållningssätt eller en kultur som ska genomsyra en organisation så krävs ändå aktiva åtgärder. Det kan revisorerna inte se att kommunen har genomfört.

Yttrande:

Barn- och utbildningskontoret instämmer i revisorernas bedömning. Utbildningsverksamheten är en verksamhet som innehåller alltmer ärendehandläggning. Trots att den "nya" skollagen tillämpats sedan 2011 saknas i viss utsträckning den kultur och det förhållningssätt som kan finnas i verksamhet som

länge haft en mer traditionell "myndighetsutövning" där denna kultur blir en självklar del av handläggningen.

Kommunen har de senaste åren lagt mycket fokus på den gemensamma värdegrunden och framtagande av servicepolicy m.m. Detta är i sig ett viktigt arbete. Barn- och utbildningskontoret ser dock även behov av kompetensutvecklingsinsatser i den lagstiftning som styr kommunernas verksamheter och handläggning. Mycket av det som anges i kommunens "värdegrund" m.m. har sin grund i lagstiftningen, och skulle vid höjd kompetens i den formella lagstiftningen fås "på köpet".

Se vidare under punkt 1 om planerade utbildningsinsatser genom E-learning.

6. Har det vidtagits ändamålsenliga åtgärder för att verksamheterna ska uppfylla förändringarna avseende:

- **De allmänna kraven på handläggningen av ärenden**
- **Hur ärenden inleds och åtgärder när handlingar ges in**
- **Beredning av ärenden**
- **Rättelse och ändring av beslut**

Revisorernas sammanfattande bedömning:

Revisorerna bedömer att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Revisorerna ser positivt på att utbildningsnämnden arbetar med att ta fram aktuella handläggningsrutiner och ärendehandbok vilket kan bidra till en systematik och säkerställa att allmänna krav tillgodoses. Revisorerna anser dock att även befintliga styrdokument behöver uppdateras för att säkerställa att handläggning sker enligt gällande lagstiftning.

Yttrande:

Barn- och utbildningskontoret arbetar för närvarande intensivt med att upprätta ett digitalt ledningssystem – "Skolfyren" - för samtliga processer i verksamheter där instruktioner, rutiner och riktlinjer ska finnas samlad, exempelvis hur verksamheten ska agera för att säkerställa god handläggning. En processbeskrivning över handläggning av överklagan av ärenden enligt förvaltningslagen håller på att färdigställas och ska lanseras inom kort. Det pågår också arbete med att utveckla informationsredovisningen på ett övergripande plan för att säkerställa att utbildningsnämnden lever upp till kraven i lagstiftning, exempelvis kravet på skyndsamhet vid utlämnande av allmänna handlingar. Arbetet med "Skolfyren" innebär också ett bra tillfälle att också gå igenom samtliga styrdokument och se till att dessa är uppdaterade utifrån gällande lagstiftning.

Konsekvensanalys/riskanalys

Jämställdhetsanalys

Är inte tillämpligt.

Barnkonsekvensanalys

Är inte tillämpligt.

Ekonomisk analys

Är inte tillämpligt.

Tidplaner

Ärendet behandlas vid utbildningsnämndens arbetsutskott den 5 november, och vid utbildningsnämndens sammanträde den 19 november.

Jenny Nordström
Tf. Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Agneta Brus
Enhetschef kansli & juridik
Barn- och utbildningskontoret

Bilaga

Bilaga 1 - Granskning av kommunens anpassning till ny kommunallag och förvaltningslag

Beslut skickas till

Kommunkansliet f.v.b. revisorerna
PwC